

شماره ۳ بهار ۱۴۰۴

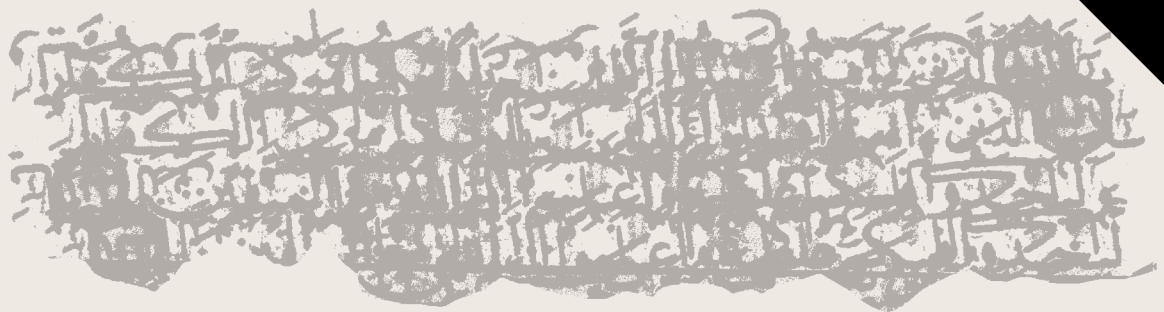
سال نو، سرزبان شب‌های قدر

شمشیر نفاق که فرق عدالت را شکافت، رشته شادی را هم برید. ایرانیان بهار را دیگرگونه آغاز کرده‌اند؛ با دلی که با شهادت مولا و مقتدا و امام، آنچنان محزون گشته است که شادی را در آن فرصت خودنمایی نیست. درونی که با طوفان «تهدمت واللّه از کان الهدی، قتل ابن عم المصطفی، قتل علی المرتضی» به هم ریخته است، به بیرون، اگر بهار هم باشد، بی‌رغبت است. طبیعت، امسال را با اشک و راز و نیاز میهمانان ضیافت الهی آغاز می‌کند. امسال دعای «یا مقلب القلوب والابصار، یا مدبر اللیل والنهار، یا محول الحول والاحوال، حول حالنا الی احسن الحال» که در شب‌های قدر به دست فرشتگان تقدیر به آسمان برده می‌شود، بیشتر بوی اجابت می‌دهد. ایرانیان مسلمان در ماه مبارک رمضان، در بهار قرآن، فرصت می‌یابند تا به خلوت، دعا و تضرع، درخت تقوا را که به زمستان غفلت در خواب فرو رفته است، در وجود خویش حیاتی دوباره بخشند، و هم‌زمان با رستاخیز طبیعت، شکوفایی را در آفاق و انفس به‌نظاره بنشینند. و این فرصت برای معلمان مغتنم است تا در گلگشت قرآن، رسالت خطیری را که متوجه ایشان است، عطری قرآنی ببخشند و دیگر نه با نگاه شغل که با نگاه عبادت، طریق معلمی را طی کنند.

بی‌تردید آنکه معلمی را عبادت می‌داند، و لوازم این عبادت را در خویش تمهید می‌کند، به‌نوعی از تربیت نسل جوان توفیق می‌یابد که سبب ماندگاری او در تاریخ خواهد شد؛ نسل جوانی که با تربیت او، خودساخته و با انگیزه، پیشرفت ایران اسلامی و فتح قلّه حاکمیت دینی را تحقق می‌بخشد؛ ان‌شاءالله تعالی.

مجله «رشد آموزش ریاضی» در این شماره مجموعه‌ای از مقالات را پیش‌کش می‌کند که هر یک پرتویی از تجربه، پژوهش، و خلاقیت را بر گستره آموزش ریاضی می‌افکند؛ آثاری که نه صرفاً بازتاب تجربه‌های روزمره تدریس، بلکه دعوتی‌اند به بازاندیشی در مسیرهای آموزش، تعمیق مفهوم‌ها و گفت‌وگویی زنده میان معلم و دانش‌آموز.

مقاله «تدریس ریاضی: کدام مسیر، کدام مقصد؟» روایت صادقانه و تأمل‌برانگیز معلمی است

که با جسارت، کلاس درس خود را به آزمایشگاهی برای تجربه دو رویکرد متفاوت-تدریس مستقیم و تدریس معکوس-تبدیل کرده است. این تجربه نه صرفاً در سطح روش، بلکه در عمق تعامل، انگیزه، و فهم مفهومی ریاضی دانش‌آموزان ریشه دوانده است.

«تقارن» با نگاهی دقیق و روشنگرانه می‌کوشد ابهام‌هایی را که در مواجهه معلمان با این عنوان در کتاب‌های درسی شکل می‌گیرد، برطرف سازد؛ تا مفهومی که گاه در سایه زیبایی پنهان می‌شود، با نوری از فهم و کاربرد روشن شود.

همچنین به یکی از دغدغه‌های دیرینه آموزش ریاضی پرداخته‌ایم: «چگونه می‌توان علاقه‌مندی و اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان را در مواجهه با مفهومی انتزاعی ریاضی افزایش داد؟» مقاله «افزایش علاقه به یادگیری ریاضی به کمک دست‌سازها» پاسخی عملی و تجربه‌محور به این پرسش ارائه می‌دهد؛ پاسخی که از دل کلاس درس و با مشارکت مستقیم دانش‌آموزان شکل گرفته است.

مصاحبه با خانم عباسیان‌فر، رتبه دوم جشنواره تدریس حضوری، تصویری زنده از تلاش، خلاقیت و عشق به آموزش را به‌نمایش می‌گذارد؛ الگویی برای همه آنان که تدریس را نه شغل که رسالت می‌دانند.

مقاله «تصادفی‌بودن از نگاه دانش‌آموزان» به دشواری‌های فهم مفهومی احتمال در دبیرستان می‌پردازد و با اشاره به برخی عوامل مؤثر، زمینه‌ای فراهم می‌آورد تا معلم با شناخت بهتر، آموزش کارآمدتری رقم بزند.

در «خلق و خوی گاوس»، با نگاهی انسانی و تاریخی، به زندگی یکی از بزرگ‌ترین ریاضی‌دانان تاریخ می‌نگریم؛ کسی که در کنار نبوغ علمی، در سنین کهن‌سالی پرستار مادر خویش بود. شاید همین ترکیب از فروتنی و ژرفاندیشی، او را شایسته لقب شاهزاده ریاضی کرده باشد؛ نمادی از اینکه ریاضی‌دان نیز در مسیر زندگی با دشواری‌ها و مسئولیت‌های انسانی روبه‌روست.

مقاله «راهنمایی برای واکاوی مسئله‌ها»، با مثال‌های خلاقانه نشان می‌دهد چگونه می‌توان با تغییر زاویه نگاه و رهاشدن از محدودیت‌های ذهنی، به راه‌حل‌های نو و ابتکاری دست یافت.

و سرانجام، «هاروی پلاتر و دایره گنگ» با تلفیقی خلاقانه از ادبیات فانتزی و ریاضی، ما را به سفری جادویی در دل مفهومی عددی می‌برد. در این روایت، جست‌وجوی نقاط گویا روی دایره واحد، بهانه‌ای می‌شود برای کشف پیوند میان جادوی مثلثات و قدرت پنهان در سه‌تایی‌های فیثاغورثی. این مقاله نشان می‌دهد که ریاضی، نه تنها ابزار تحلیل، بلکه بستری برای داستان‌پردازی، خیال‌ورزی، و حتی مقاومت در برابر تاریکی است.

این شماره، همچون بهار، نویدبخش رویش‌های تازه در آموزش ریاضی است. امید آن داریم که هر خواننده، در میان این گل‌ها، گلی برای تأمل، تجربه یا الهام بیابد.

با احترام و آرزوی شکوفایی
میثم سلیمانی ملکان